

kod ucznia

KONKURS Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA
dla uczniów szkół podstawowych województwa lubuskiego

25 lutego 2017 r. – zawody II stopnia (rejonowe)

Witamy Cię na kolejnym etapie konkursu przedmiotowego z historii i społeczeństwa. Pamiętaj o uważnym czytaniu zadań, na ich wykonanie masz 60 minut.

Życzymy powodzenia!

1. Przyporządkuj wydarzenia do właściwych epok historycznych. Wstaw znak X w odpowiednich miejscach tabelki. (0-5)

wydarzenie	starożytność	średniowiecze	nowożytność
utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie			
narodziny demokracji			
wynalezienie koła			
działalność św. Franciszka z Asyżu			
unia polsko-litewska w Krewie			

W zadaniach od 2. do 6. podkreśl właściwą odpowiedź. (0-5)

2. Założenie pierwszego polskiego uniwersytetu – Akademii Krakowskiej – miało miejsce
- A. w pierwszej połowie XIII wieku.
 - B. na przełomie XIII i XIV wieku.
 - C. w pierwszej połowie XIV wieku.
 - D. w drugiej połowie XIV wieku.
3. Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki to
- A. bracia.
 - B. ojciec i syn.
 - C. dziadek i wnuk.
 - D. Żadna z podanych odpowiedzi nie jest poprawna.
4. Dynastię, z której pochodzą władcy wymienieni w zadaniu 3., zakończyło panowanie
- A. Bolesława Krzywoustego.
 - B. Władysława Łokietka.
 - C. Kazimierza Wielkiego.
 - D. Jadwigi Andegaweńskiej.
5. W XV wieku stolica państwa polskiego znajdowała się w rękach władców z dynastii
- A. Piastów.
 - B. Andegawenów.
 - C. Jagiellonów.
 - D. Wazów.

6. Chronologicznie uporządkowany ciąg wydarzeń historycznych z czasów panowania Kazimierza Wielkiego to:
- koronacja Kazimierza Wielkiego, pokój w Kaliszu, uczta u Wierzyńka, zjazd w Wyszehradzie.
 - koronacja Kazimierza Wielkiego, zjazd w Wyszehradzie, pokój w Kaliszu, uczta u Wierzyńka.
 - uczta u Wierzyńka, zjazd w Wyszehradzie, koronacja Kazimierza Wielkiego, pokój w Kaliszu.
 - koronacja Kazimierza Wielkiego, zjazd w Wyszehradzie, uczta u Wierzyńka, pokój w Kaliszu.
7. Wskaż, które z umieszczonych niżej zdań jest wyjaśnieniem pojęcia *demokracja szlachecka*. Wstaw znak X w odpowiednim miejscu. (0-1)

Wybór monarchy, podczas którego nie obowiązywały zasady dziedziczenia, a każdy szlachcic miał prawo wziąć w nim udział osobiście.	
Wybór monarchy za życia poprzedniego króla, chroniący państwo przed chaosem w okresie bezkrólewia.	
Ustrój polityczny w Rzeczypospolitej, ukształtowany ostatecznie w XVI wieku, który umożliwiał szlachcie decydowanie o losach państwa.	

Przeczytaj tekst, a następnie wykonaj zadanie 8.

Zwyczajem jest w Polsce, iż zgromadzona dla obioru króla szlachta nie w mieście, lecz na otwartym polu narady odbywa. Na obszernej płaszczyźnie stawiają dla senatu szepę, naokoło której rozkładają się obozem biskupi, panowie i rycerstwo, dla zupełnego zaś bezpieczeństwa liczny i dzielny żołnierz pole elekcji otacza. Sejm elekcyjny rozpoczyna się od nabożeństwa; następnie słuchani są posłowie państw zagranicznych. Potem ogłaszają nazwiska kandydatów, jakimi mogą być książęta cudzoziemscy, panowie polscy lub szlachta. Niektórzy z senatorów wychwalają cnoty i przymioty kandydata, [rozważają] korzyści i niekorzyści z obioru, w końcu zbierają głosy senatorów i szlachty, i ten zostaje królem, którego zgodnie wszystkie stany Rzeczypospolitej obiorą. Po skończeniu elekcji posłowie obranego króla, jeśli się w miejscu obioru znajdują, składają przysięgę. Obranego arcybiskup gnieźnieński królem ogłasza i przez marszałków całemu rycerstwu o tym znać daje. Sporządza się akt elekcji, który panowie podpisami i pieczęciami swymi potwierdzają.

Jan Krasiński, *Polska, czyli opisanie ...*, 1574 r.

8. Oceń prawdziwość zdania (...) i ten królem zostaje, którego zgodnie wszystkie stany Rzeczypospolitej obiorą. Zaznacz kółkiem odpowiedź A lub B i jej uzasadnienie 1. lub 2. (0-1)

A	Zdanie zawiera prawdę historyczną,	ponieważ	1.	w obradach i wyborze króla nie brali udziału przedstawiciele stanu mieszczańskiego i chłopskiego.
B	Zdanie nie zawiera prawdy historycznej,		2.	w Polsce istniały wówczas tylko dwa stany: duchowieństwo i szlachta.

9. Jesteś polskim szlachcicem, który pod koniec XVI wieku odbywa podróż po Francji. W Paryżu poznajesz pewnego Francuza, który Cię pyta:
 - A jak to jest z tą waszą wolną elekcją? Czy to prawda, że odbywa się w kościele podczas nabożeństwa? I że kandydatem jest zawsze osoba duchowna? I czy rzeczywiście polskiego króla wybierają zagraniczni posłowie?

Napisz krótką i poprawną odpowiedź na jego pytania, wyjaśniając mu, czym jest wolna elekcja i według jakich zasad jest przeprowadzana. (0-4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

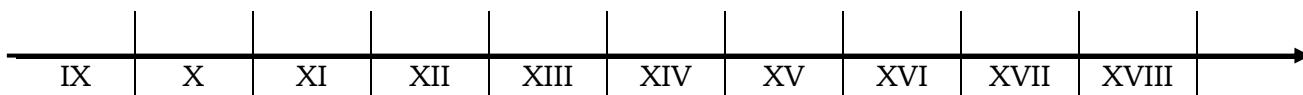
.....

.....

10. Uzupełnij tabelkę, wpisując w odpowiednie miejsca słowa PRAWDA lub FAŁSZ. (0-4)

informacja	prawda/fałsz
Ostatnim królem Polski wybranym na drodze wolnej elekcji był Stanisław August Poniatowski.	
Będąc królem, Stanisław August Poniatowski chciał zreformować Polskę zgodnie z ideałami oświeceniowymi.	
Za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego zwołano do Krakowa sejm, który przeszedł do historii pod nazwą Sejmu Wielkiego.	
Ważnym dziełem Sejmu Wielkiego było uchwalenie 3 V 1791 roku pierwszej w Polsce i drugiej w Europie konstytucji.	

11. Zamaluj na uproszczonej osi czasu wieki, w których odbyły się Polsce pierwsza wolna elekcja i ostatnia wolna elekcja. (0-2)

12. Wyjaśnij poniższe pojęcia: (0-2)

pole elekcyjne –

.....

elekcja –

13. Uporządkuj poniższe wydarzenia, zaczynając od najstarszego, wpisując w miejsca wykropkowane cyfry od 1 do 6. (0-6)

- A. Wybuch powstania kościuszkowskiego.
- B. II rozbiór Polski.
- C. Zawiązanie konfederacji w Targowicy.
- D. Elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- E. Uchwalenie Konstytucji 3 maja.
- F. III rozbiór Polski.

14. Dlaczego Stefana Czarnieckiego możemy nazwać bohaterem narodowym? Podaj dwa argumenty. (0-2)

.....

.....

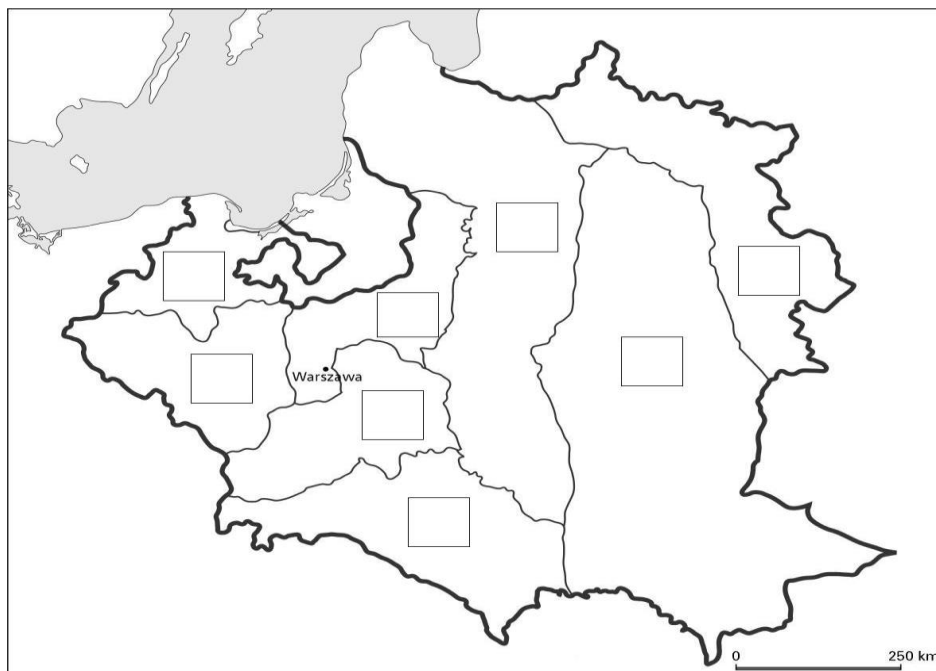
.....

15. Podaj (w kolejności chronologicznej) roczne daty rozbiorów Polski. (0-3)

.....

Mapa do zadań nr 16 i 17.

16. Na mapie zaznacz literą A ziemie drugiego rozbioru pruskiego, literą B ziemie trzeciego rozbioru rosyjskiego, a literą C ziemie pierwszego rozbioru austriackiego. (0-3)

17. W którym rozbiorze i na rzecz jakiego państwa utraciliśmy Warszawę? (0-2)

.....